

Ilirske province

- *1809 3. osvojijo naše ozemlje (zmaga pri **Wagramu** -> vzhodno od Dunaja)
- *Napoleon se odloči za ustanovitev **nove državne tvorbe** (ILIRSKE PROVINCE)
- ***Nenavadna geografska oblika**: segajo od zgornje Drave na severu pa do obal v Črni gori
-> **Boke kotorske** (skupna dolžina: 750 km)
- * že l. 1806 osvoji in ukine **Dubrovniško republiko**
- ***pridružijo** se k **Franciji**, **francoska zastava** in **cesarski grb**
- *oblasti v provincah **podrejene francoskim ministrstvom** in **vrhovnemu sodstvu** v Parizu

predvsem vojaški in strateški

- ***Vzroki za nastanek**: ~ Napoleon želi Avstrijo **gospodarsko oslabiti**
~ odrezati od Jadrana (zelo važno pristanišče: **Trst**)
~ želi stopnjevati **celinsko zaporo** do Anglije
- *Vodje provinc (generalni guverner): □ trije **visoki častniki**: ~ **maršal Marmont**
~ **maršal Bernadott**
~ **general Junot**
□ zadnjih nekaj mesecev pa: **Fouché**
- *Razdelitev provinc: ~**vsaka provinca** je bila razdeljena na **več distriktov**
~**distrikti** pa na **kantone** in **komune** (velike občine z **župani** in **sindiki** na čelu)
- *Po »bitki narodov« Avstrija **oktobra 1813** ponovno priključi ilirske province pod svojo oblast in **večino novosti takoj ukine!!!**

Bistvene spremembe življenja:

- podložniki so pričakovali **celotno odstranitev fevdalizma**, a dalj kot do **zmanjšanja podložniških obvez do plemičev** ni prišlo
- to **razburi slovenske kmečke sloje** tako, da se **jeseni l. 1811** začno **upirati**
- oblast jim delno ustreže z **odvzemom vseh sodnoupornih pravic**, ki so jih še imeli **plemiči** in **odprava deželnih stanov**
- **uvedejo naprednejše francoske zakone**: ~civilna poroka
~vse državljane izenači pred zakonom
~sodobna obdavčitev vseh slojev glede na premoženje
~in še mnogo ostalih reform

Vse zakone in akte so objavljali v Slovenščini, največ jih je prevedel Vodnik.

Šolstvo: * guverner Marmont ukaže učenje v **deželnem jeziku**
* Vodnik takoj prevede večino učbenikov

Pismenost in Gramatika

Prva v celoti prevedena slovnica našega jezika

Ustanovijo tudi mnogo drugih šol; med njimi tudi: **CENTRALNA ŠOLA** ali
AKADEMIJA v Lj.
predstavlja začetek univerzitetnega študija na naših tleh

**TO ZMOTI AVSTRIJCE IN ZATO ZAČNO S ŠTUDIJEM SLOVENSKEGA JEZIKA
V GRADCU !!!**

VODNIK: * izda pesem **ILIRIJA OŽIVLJENA** v francosko-slovenskem uradnem listu
ILIRSKIH PROVINC **Le Télégraphe officiel**

* ko se Avstrija vrne na oblast pa napiše **PESMI ZA BRAMBOVCE**

Glavno mesto provinc: LJUBLJANA !!!